

Provkonstruktion

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Latin – språk och kultur 1

Tema: Introduktion till latinskt språk och kultur

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av latinets betydelse och dess kulturella kontext samt deras förmåga att resonera kring latinets påverkan i dagens samhälle.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionen avser att kursens centrala innehåll, vilket omfattar latins språk och dess kulturella kontext. Fokuseringen ligger på att förstå latinets historiska betydelse samt att diskutera dess inflytande på nuvarande språk, litteratur och kultur.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för latins betydelse och användning i dagens samhälle. Detta innefattar att kunna koppla latinska uttryck till deras ursprung och att beskriva latinets ställning i olika kulturella sammanhang.

Prov

Faktafrågor

1. Vad betyder latin?
 - A) Ett modernt språk
 - B) Ett dött språk som användes av romarna
 - **C) Ett språk som endast används i kyrkan**
 - D) Ett lokalt språk i Italien
2. Nämn ett område där latin används idag.

- A) Litteratur
 - **B) Vetenskap och medicin**
 - C) Musik
 - D) Konst
3. Vilket latinskt uttryck betyder "fånga dagen"?
- A) "Carpe noctem"
 - **B) "Carpe diem"**
 - C) "Veni, Vidi, Vici"
 - D) "Ad astra"
4. Latin är grunden för vilka språk?
- A) Germanska språk
 - **B) Romanska språk**
 - C) Slaviska språk
 - D) Kinesiska språk
5. Vilken betydelse hade latin i antikens Rom?
- A) Det talades i strider
 - **B) Det var det officiella språket i administration och litteratur**
 - C) Det var ett folkets språk
 - D) Det användes bara av aristokratin
6. Vad står "Veni, Vidi, Vici" för?
- **A) Jag kom, jag såg, jag segrade**
 - B) Jag föddes, jag lärde mig, jag dog
 - C) Jag reste, jag planerade, jag genomförde
 - D) Jag arbetade, jag kämpade, jag njöt
7. Vilken av följande är en latinsk term inom medicin?
- A) Homo sapiens
 - **B) Materia medica**
 - C) Terra nullius
 - D) In vitro
8. Vad innebär termen "citat" i latinskt sammanhang?
- A) En kort historia
 - B) En replik i en teater
 - **C) Ett återgivet uttryck eller påstående**
 - D) En låttext
9. Hur används latin i utbildning idag?
- A) Det undervisas enbart som ett hobbyämne
 - **B) Som grund för studier i språk och litteratur**
 - C) Det används inte alls
 - D) Endast inom kyrkan
10. Vilken är en känd latinsk poet?
- A) Homer
 - **B) Ovidius**
 - C) Dante
 - D) Shakespeare

11. Vilket latinskt uttryck används för att beskriva något som är "i snabb takt"?
 - A) In media res
 - B) Terra incognita
 - **C) Carpe veloce**
 - D) Adagio
12. Vad betyder "cultura" på latin?
 - **A) Odling eller kultivering**
 - B) En konstform
 - C) En typ av samhälle
 - D) En vetenskaplig metod
13. Hur beskriver man en latinsk text i översättning?
 - A) Inget behov av översättning
 - **B) Genom att återge ursprunglig betydelse med modern språkbruk**
 - C) Korrekt formulerad utan kontext
 - D) Endast med hjälp av lexikon
14. Vad är en av latins roll i litteraturen?
 - A) Att vara ett påhittat språk
 - **B) Att fungera som inspirationskälla för författare**
 - C) Att vara ett dominerande språk
 - D) Dela ut priser
15. Vilket av följande uttryck betyder "tiden är kort" på latin?
 - **A) Tempus fugit**
 - B) Tempus longum
 - C) Vidi tempus
 - D) Vita brevis est
16. Vilken roll spelar latin i modern teknologi?
 - A) Det används inte
 - **B) För att namnge vissa vetenskapliga termer**
 - C) Endast i datorspel
 - D) Det är ett program mål

Resonerande frågor

1. Diskutera latinets betydelse idag.
Syftet med frågan är att ge eleverna möjlighet att reflektera och ge exempel på latinets aktiva roll i dagens samhälle.
2. Hur påverkar latinska citat vår kultur idag?
Syftet är att analysera och resonera om hur latinska citat fortfarande är relevanta och används i moderna språk och litteratur.
3. Vilken är den största skillnaden mellan latin och moderna språk?
Eleverna ges möjlighet att jämföra och kontrastera språkets struktur och användning, vilket visar djupare insikter inom ämnet.
4. Hur kan kunskap om latin förbättra förståelsen av andra språk?
Genom att uppmuntra eleverna att tänka på språkets relation och hur

latin kan fungera som en grund för många moderna språk.

5. Vilka kulturella aspekter kan kopplas till bristen på användning av latin idag?

Frågan möjliggör diskussion kring kulturella förändringar och varför latin inte längre är ett levande språk.

6. Varför är det viktigt att studera latin som en del av den samhällsvetenskapliga utbildningen?

Syftet är att betona latinets betydelse i historisk och kulturell kontext, vilket kan ge eleverna ett bredare perspektiv på utbildningen.

7. Ge exempel på hur latin används i olika professioner idag.

Detta ger eleverna möjlighet att tänka på tillämpningar av latin i verkliga livet och dess betydelse i professionella sammanhang.

8. Reflektera över hur latinets struktur skiljer sig från moderna språk.

Eleverna uppmanas att analysera språkets grammatik och syntax, vilket visar en djupgående kunskap om språklig utveckling.

Bedömning

Provet kan bedömas med följande poängsystem:

- Faktafrågor: 1 poäng per korrekt svar, totalt 15 poäng möjliga.
- Resonerande frågor: 3 poäng per korrekt och väl utvecklad svar, totalt 24 poäng möjliga.

För betyg E krävs minst 8 poäng, för C 12 poäng (inklusive minst 3 poäng från resonerande frågor) och för A 18 poäng (inklusive minst 5 poäng från resonerande frågor).